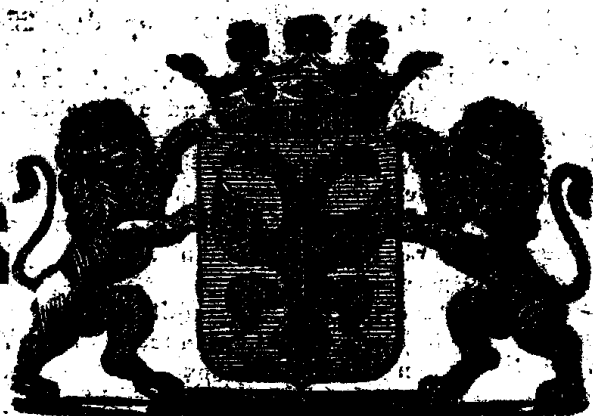

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs der Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is f5 in de drie maanden.

DINGSDAG 19 MEI.

De prijs der Advertentiën is, van een regel, f1.00, en voor elken regel daarboven 25 centen, behalve 35 centen segekrigt, voor elke plaatsing.

Uithoofde van eenige herstellingen aan de drukkerij en den Hemele... worden er morgen en overmorgen geen couranten uitgegeven.

Eene opmerking bij gelegenheid der geweldadige uitzetting van den heer... met zijne assistenten.

Het gouvernement heeft, in de zaak van den gouverneur-generaal der nederlandsche bezittingen in Oostindië en den bisschop van Canea, dezen ingewikkeld gelijk gegeven, toen het aan de geestelijken, door dien heer gesuspendeerd, hun radicaal ontnomen heeft. Of dit niet op eene andere wijs had kunnen en behooren te geschieden, willen wij voor het oogenblik niet onderzoeken.

Wij verheugen ons intusschen over het voorval zelf. De herhaalde uitzetting zal iedereen de oogen openen over de onwaarde van een stelsel van regering, waar de luim, de gril van één enkel man voldoende is, om die hem hindert, het land te doen...

De waarnemende gouverneur-generaal REIJNST laat hem, die langs wettigen weg de kwijting van regimantgeschulden vordert, aan boord van een schip uit de kolonie voeren. De nieuwe gouverneur-generaal ROGRUSSEN werpt zich zelve op tot het oppermagtig hoofd der katholieke kerk in Oostindië en beslist in zuiver geestelijke aangelegenheden tusschen eenen kerkvoogd en zijne ondergeschikten. De heer GROOFF pleegt eene daad van geestelijke jurisdictie, over welke den gouverneur-generaal geenerlei oordeel kan toekomen. Niet de bisschop was het, welke zich ten onrechte eenig gezag aanmatigde, maar de gouverneur-generaal, die zich eene bevoegdheid toekende, welke zijne bevoegdheid niet bezit, laat staan zijn plaatsbeheerder.

Formeel is, gelooven wij, de bepaling tot uitzetting bij het reglement, den gouverneur-generaal gegeven, onwettig, gelijk het in strijd is met eene verstandige uitlegging der grondwet en de gezonde rede. Doch al bezat de gouverneur-generaal dat recht, — alleen in zeer zeldzame gevallen zou hij het mogen uitoefenen, welke hier geenszins aanwezig waren. Het zou dan nog maar een recht zijn, waarvan alleen in den uitersten nood, *ne respubli-*

gen gemaakt worden. Zulk een gevaar bestond hier niet. De heer grooff deed niets, waardoor het bestaan der kolonie in gevaar gebragt. Dubbel waakzaam had de gouverneur-generaal moeten wezen, als het hier niet enkel eenen man betrof, wiens persoonlijk karakter en jaren lange opofferingen, in het belang der lijdende menschheid gedaan, misschien aan dwaling, maar nimmer aan verkeerde, onedele bedoelingen konden doen denken, maar als het hier daarenboven gold de grenzen tusschen wereldlijk en geestelijk gezag juist te stellen en elke mistasting daarin gevaarlijke wonden geeft.

Wij weten, dat deze woorden aan vele protestanten, die van het ware protestantismus niet dan den naam bezitten, ergernis zullen geven; wij zouden het lafheid achten desniettegenstaande onze overtuiging te smooien, en, wie dit ook moge doen, wij hopen ons aan vertaad jegens de waarheid nimmer schuldig te maken. Meer dan vier jaren geleden, verklaarde de *Arnhemse Courant* hare stem aan geenerlei kerkelijke saate te hebben verkocht, maar, wat haar de stem der waarheid scheen, ten aanhoore van iedereen zullen spreken, zonder zich er om te bekommeren, of dit ook iemand hinderen moogt. Dwaalt zij daarbij, — zij zal zich met de bewustheid troosten van ter goeder trouw gedwaald te hebben: eene bewustheid, welke wij allen onzen tegenstanders toewenschen. Wij willen, dat de grondwet eene waarheid zij; wij willen, dat gelijkheid voor de wet niet enkel eene ijdele phrase, maar eene wezenlijkheid wezen zal; waar wij het recht miskend zien, zijn alle gezindheden ons evens lief, en wij laten het aan andere bladen over om de zaken niet uit het oogpunt van recht en algemeen belang, maar uit het eenzijdige eener kerkelijke partij te beschouwen. Wij verfoeijen alle knechtschap.

Wat men er door wint, de zaken niet op zich zelve zonder aanzien der personen te beschouwen, hebben bij deze gelegenheid de katholieke leden der Kamer kunnen ondervinden. Had men hen de algemeene belangen des lands met ijver zien behartigen; had men hen moedig en onbekommerd voor recht en waarheid zien optreden, — hunne vervolging zou nu bij vele protestanten niet met welgevallen als een straf daarvoor beschouwd zijn, dat zij zich door enkele kleine gunsten en inwilligingen, aan hunne godsdienstige gezindheid bewezen, lieten verleiden om deelgemeene belangen uit het oog te verliezen. In 1840 wilden verscheidene roomsch-katholieke leden der Kamer niet medewerken, om eene gebrekkige grondwet tot stand te brengen. Enkele, vaak zeer geringe gunsten, hoeveel regten men hun overigens ook moogt blijven onthouden, aan de katholieken bewezen, waren vol-

doende, om allen de gelederen, onder welke zij streden, te doen verlaten en van voorstanders van vooruitgang verdedigers eener staatkunde van stilstand en behoud te maken. Slechts één man bleef zichzelf gelijk en zijne kordaatheid heeft de gezindheid, tot welke hij behoort, meer goed in de oogen zijner overige landgenooten gedaan, dan zijne uit dezelfde provincie afgevaardigde ambtgenooten misschien wel willen erkennen. Die man is de heer STORM. Bij hem spreekt niet partijgeest, maar zucht voor het algemeen belang. Het is reeds meer dan twee jaren geleden, dat wij tegen het zonderling gedrag der noord-brabandsche leden zijn opgekomen, toen men uit de woorden van den heer LUYBEN scheen te moeten opmaken, dat hij zich niet als vertegenwoordiger van het geheele nederlandsche volk, maar van eene kerkelijke partij beschouwde. Dat gedrag heeft nu vruchten gedragen en met reden heeft men hun van meer dan eene zijde toegeroepen: Gij hebt, wat gij verdient; waarom u verzet tegen een voorstel tot grondwets-herziening, welke zulke misbruiken belet zoude hebben. Roept nu u zelve toe: *Vous l'avez voulu*, GEORGE DANDIN.

Wij hopen, dat het gebeurde te Batavia ook hun de oogen zal doen opengaan; dat zij zullen leeren begrijpen, hoe de staatkundige belangen geen onderscheid van godsdienst kennen en hoe hetgeen in de regering van den staat waarheid is voor den eenen, geene logen kan wezen voor den anderen. Niet secte- of partijgeest beziele de Nederlanders, — maar dat zij eenpariglijk hunne stemmen verheffen tegen eenen toestand van zaken, waarin de vrijheid der burgers van de bekrompene inzichten of grillen van dezen of genen hooggeplaatsten ambtenaar afhangt.

Nederlandsche berichten.

PRUISSEN.

Berlijn, 13 mei. Tervijl het lot van het ontwerp van artikel 23 nog altijd onbeslist schijnt en nu een verhaald wordt, dat de laatste nog eenige maanden geduurt, om de staten zal worden voorgelgd, dan weder, dat het lot eene definitieve of laatste redactie in handen der betrokkene collegiën zou overgaan, schijnt de *criminele procedure* met meerderen spoed naar beslag te hebben ontkend. Naar wij vernemen, is hetzelfde reeds ter perse der geheime opper-hof-drukkerij en zou het geheel weldra met kracht van wet afgekeetigd worden. De tot dus verre geldende regtsverordening moet daardoor en daarbij zeer vele en gewichtige wijzigingen te wachten hebben, inzonderheid, wat betreft de tot dus verre in zwang zijnde theoriën van bewijs. Wij vernemen, namelijk, dat er eene jury zal worden ingevoerd, zamengesteld uit regterlijke ambtenaren, welke in stede van aan formele bewijs-regelstritten gebonden te zijn, voortaan uitsluitend naar en volgens hunne subjectieve oordeelstellingen over de feiten en de zaak beslissen zal.

Het onmiddellijk gevolg hiervan zal zijn het onthouden van het herhaaldelijk aangevoerd artikel door aanwijzingen, en wijders der buitengewone partij der vrijpraak van de instantie. Het is nu al zoo slechts zijn eene geheele schand, of een geheel onschand; alle halfheden of tweezinnigheden worden

op. Dit is voorzeker als een grooten stap tot vooruitgang te roemen, hoezeer ook de poging of de proef, om gezwoeren uit de ambtenaren van den staat te vermen, vele bedenkingen schijnt te kunnen baren, met name, in zoo verre er eigenlijk gezegde politieke processen ter tafel komen. Intusschen zal men hierover eerst later, maar dan ook te zekerder kunnen oordeelen, als de instellingen der Rijnlanden genoegzame aanleiding tot wederzijdsche vergelijkingen geven zullen. De geheime, — niet-openbare, — en schriftelijke procedure zal bijbehouden blijven, daarentegen eene brochure bij conclusien (*Schluss-Verfahren*) gelijk dit reeds in zekere zaken plaats heeft, algemeen voorgeschreven zijn. (*Aach. Ztg.*)

Posen, 15 mei. Het schijnt hier nog niet geheel rustig. Sedert een paar dagen, ontvangen wij hier berichten uit verscheidene districten der provincie, volgens welke er zich weder eene dreigende houding onder het landvolk zou geopenbaard hebben; met name in de Gnesener en Wreschener districten; tot betuigeling daarvan, zegt men, moesten het bataljon en beide compagnieën infanterie, welke dezer dagen van hier oprukten, dienen. Deze bedenkelijke berichten daargelaten, is hier in Posen alle vrees voor gevaar geweken; alleenlijk gaat men hier nog gebukt onder de gevolgen der onlusten, een algemeen heerschend en toenemend geldgebrek en stoornis der neringen en bedrijven. Grote sommen gelds zijn in het geheel niet te krijgen; en kleine sommen slechts voor korte termijnen en tot renten, dikwerf hooger dan 100 pCt. De woeker zal weder rijkelijk oogsten en dit vooral ten kosten der minder bemiddelden.

— Zoo vernemen wij, dat onderscheidene Poolische adellijke familiën uit den omtrek van Wreschen naar hier gevlugt zijn, omdat de Komainsks aldaar eene zoo dreigende houding hebben aangenomen, dat zij mei reden voor haar leven waren bedacht geworden. (*N. Kur.*)

BADEN.

Karlsruhe, 15 mei. Eindelijk zijn de voorloopige werkzaamheden ten einde gebracht. De drie kandidaten voor den presidents-stoel zijn gekozen. *Mittermaier* verkreeg, naar het vooruit te zien was, de meeste stemmen. Op hem volgden *von Itzstein*, *Welcher*, *Bader* en *Treffert*; de beiden laatsten erlangden ongeveer twintig stemmen, de oud ministeriëlen, namelijk, terwijl *von Itzstein* het tot op 36 bragt. Er waren 57 leden aanwezig: *Mittermaier* vereenigde 44 stemmen op zich, *von Itzstein* 36, *Welcher* 32, *Bader* 23 en *Treffert* 21. Hieruit blijkt, dat het ministerie slechts dan op eene meerderheid in de Kamer kan rekenen, wanneer het liberale beginsels huldigt, maar in het tegenovergesteld geval de meerderheid zal lijden. Eene bijzonderheid mogen wij niet overmelden. De laatste keus, waarover de Kamer te beslissen had, was die van den hofraad *Bros*, gekozen in plaats van de protestantsch-radikalen fabrykant *Gottschalk*. Er was een bezwaarschrift ingekomen, bij de Kamer, volgens hetwelk eenige lieden, bij wege van hooren zeggen, uit de derde en vierde hand vernomen zouden hebben, dat een der kiezers in eene vereeniging zou hebben gezegd: »hadde ik geweten, dat de andere kiezers vijf louis d'or ontvangen hadden, dan had ik niet voor *Bros* maar voor *Gottschalk* gestemd, want mij is maar één louis d'or betaald. *Mittermaier*, onze groote crimineel en hoogleraar in de rechten, voerde hierover het woord, drong op een onderzoek ten deze aan en de Kamer besloot daartoe. De resultaten daarvan zijn wij thans wachtende.

— Waarheen het fanatisme leidt en verleiden kan, leert ons eene daadzak, welke de heer *Welcher* in eene der jongste zittingen van den landdag slechts ter loops aanroerde: eene aanslag, namelijk, op zijn leven. Na eene kiesvergadering te hebben bijgewoond, begaf hij zich met zijnen vriend *Helmreich* in een rijtuig naar huis. Op eene helling van den weg, langs welke zij reden, gekomen, viel er eensklaps een schot, door hetwelk, echter, gelukkig geen der beide reizigers getroffen werd; wel drong er een handvol schroot, van het zwaarste kaliber, tot in de bekleding en het hout van den wagen door. *Welcher* deed terstond aangifte van het gebeurde. De dader is nog niet achterhaald.

ENGELAND.

Londen, 15 mei. De *Times* is van gevoelen, dat de vrede zal bewaard blijven tusschen de Vereenigde Staten en Engeland. De president *Polk* — zegt dat blad — zoude wel eene hooger toon hebben aangenomen, indien hij had geloofd den strijd met goed gevolg te kunnen ondernemen; doch de overtuiging, dat hij noch te land, noch ter zee behoorlijk is toegerust, hebben zijne drift bekoeld. Hij heeft daarvoor met financiële moeilijkheden te worstelen, en reeds heeft de vrees voor eene vermindering van inkomsten hem tot het besluit gebracht, om de herziening van het tarief uit te stellen.

Londen, 14 mei. Er is in het minst geen sprake in de engelsche dagbladen van een ontwerp van reis van de koningin naar Ierland, ten minste voor dit jaar.

FRANKRIJK.

Parijs, 14 mei. Men meldt, dat het hof der pairs maandag aanstaande zal vergaderen, om het rapport aan de Keuren van den heer *Franc-Carré* in de zaak tegen den koningsmoorder *Lecomte*.

De groote wapenschenking, welke te Parijs op het veld van Mars, ter eere van *Abraham* pacha, moet

plaats hebben, is, naar men zegt, op den 25sten mei bepaald.

— De regering zal voor alle rekening de in Algerië gelegen zoutmijnen in die landen, welke aan haar toebehooren, doen ontginnen.

Parijs, 15 mei. De koning heeft, in de engelsche taal, op alle adressen geantwoord, welke hem door verschillende steden en corporatiën in Engeland, bij gelegenheid van den mislukten aanslag op zijn leven, zijn toegezonden.

— Het *Journal des Debats* wijdt een uitvoerig artikel aan de beschouwing van den toestand der Vereenigde Staten en doet opmerken, dat, gelukkig voor zijn land en den vrede van de wereld, de president *Polk* den invloed niet heeft, welken generaal *Jackson* bezat. Zijn persoonlijke invloed is evenzeer beperkt, als die van den generaal uitgebreid was; hij geniet het voorrecht niet van de gemoderen op te winden en het volk aan zich te hechten, hoe groot ook en overdueren zijne bedoelingen zijn mogen.

— Uit Nice wordt, van den 9den mei, geschreven: In de omstreken dezer stad lijden de velden merklijk door de groote droogte; de groenten zijn bijna geheel verloren, en zoo er niet spoedig regen komt, dan zou de granooft zeer in gevaar komen. De zijdevormen beloven goed.

— Men leest in den *Moniteur Algerien* het volgende:

Er liep een gerucht, dat *Bou-Hameid* onze grenzen was overgetrokken aan het hoofd van 800 ruiters, met oogmerk om zich met *Abd-el-Kader* te vereenigen; dit gerucht in gelogenstraft geworden, en was op niets anders gegrond dan op het stellige aanzoek; door *Abd-el-Kader* deswege gedaan.

De wederverschijning van *Abd-el-Kader* op het marokkaansch grondgebied is, terwijl wij daardoor van veel zorg ontheven worden, van dien aard, dat zij den keizer in de grootste verlegenheden zal brengen, die ten laatste toch eindigen zullen met ook ons te verwickelen, zoo wij er niet bij tijds een einde aan maken. De ontbinding van den deira ging langzaam maar zeker voort: geen twijfel bestaat er of de komst van den aanvoerder zal er de geestkracht weder opwekken. Welligt zal hij zelfs de eenigzins bekoelde dweepzucht der marokkaansche bevolkingen weder doet herleven en opstanden verwekken, waarvan niemand in staat is den afloop te voorzien.

BELGIE.

† *Brussel, 15 mei.* In de zitting der Represantanten van gisteren, heeft de heer *Ligeert* den minister van binnenlandsche zaken afgevraagd, of deze welhaast in de gelegenheid zoude zijn, van het rapport over de zaak van Gualimala aan te bieden. De minister heeft daarop verklaard, dat dit rapport al te onslagtig was, om in zijn geheel gedrukt te worden, maar dat hij daarvan een kort uittreksel deed maken, hetwelk binnen ettelijke dagen aan de leden zou worden rondgedeeld.

»Vervolgens werd de behandeling van het budget van binnenlandsche zaken hervat, waarbij een artikel van het vierde hoofdstuk aanleiding gaf, dat over eene door den minister verlangde vermeerdering van 2000 franken eene hoofdelijke stemming plaats had, en in den zin van het ministerie met 37 tegen 32 stemmen beslist werd; 2 leden hadden zich van de stemming onthouden, namelijk de heer *Bogier*, omdat hij de discussie niet had bijgewoond, en de graaf *de Merode*, omdat hij gedurende de zitting in slaap gevallen was.

»Bij een ander artikel werd het door het ministerie verlangde oeffen verwerpen met 39 tegen 34 stemmen en daarentegen de door de centrale sectie voorgestelde vermindering daarvan aangenomen.

»Eene derde hoofdelijke stemming had plaats over nog eene begeerde vermeerdering, en er werd tegen den zin van het ministerie beslist met 36 tegen 33 stemmen; 3 leden (de heeren *de Garcia*, *Delacoste*, en *d' Hoffschmidt*) zich van de stemming onthoudende. Vooraf had daarbij eene korte woordenwisseling plaats gehad over de vraag, of de minister al dan niet het recht had, om het woord te voeren, nadat het voorstel door den president in omzwaag was gebracht.

»De heer *Verhaegen* aangemerkt hebbende, dat het reglement den minister, na geslotene discussie, het recht daartoe ontzegde, werd door den graaf *Vilain XII*, het presidiaat als vice-voorzitter waarnemende, gezegd: dat voor de ministers geene discussie gesloten werd. De heer *Verhaegen*, echter, oordeelde, dat de sluiting zoo wel de ministers als de andere leden betrof. De heer *Dubus* hield staande, dat de discussie niet gesloten was geweest. De heer *de Brouckere* verklaarde, dat hij noch het een noch het ander hierover wilde beweren, maar vermeende het gevoelen van den voorzitter niet onbeantwoord te moeten laten, en dat hij, in geval, dat hetzelfde aan nemelijke ware, de ministers zoude raden nooit daarna de sluiting te spreken, om zeker te zijn van het laatste woord te hebben. Hij herinnerde voorts, dat, niet lang geleden, aan den minister *Nothomb* belet was, om na geslotene discussie het woord te nemen.

»Het appel nominaal had ook plaats plaats zonder dat men den minister *de Theux* gehoord had. Voorts werd het vijfde hoofdstuk en ook het zesde, uit een enkel artikel bestaande, aangenomen, en de zitting te half 5 ure tot heden verdaagd.

»Men leest in de *Gazette de Liège*, dat de militaire afdeeling aan de redactie van dat dagblad wel heeft gelieven te kennen geven, dat, tot meerderen luister der plegtige viering van het aanstaande jubilaum van den H. Sacramentsdag, door het ge-

schut saluutschoten anllen gelost worden des avonds vóór de processie, gedurende dezelve, des avonds vóór de sluiting der feesten en gedurende het *Te Deum*.

† *Brussel, 17 mei.* »De *Moniteur* het koninklijk besluit medegedeeld hebbende waarbij »monseigneur »*Pecci*, aartsbisshop van Damiate, gewezen apostolische nunciüs alhier, benoemd is tot grootkruis van de Leopoldsoorde, berispt de *Observateur* de daarin voorkomende titulatuur van monseigneur, onwettig gelijk achtende dat die hem door eenen koning gegeven wordt.

— »De gezanten van Grootbritanje en van Pruisen hebben jongstleden vrijdag de openbare zitting van de koninklijke akademie van wetenschappen, letteren en schoone kunsten bijgewoond. De president der akademie, baron *de Gerlache*, heeft de vergadering geopend met eene redevoering en mededeeling van fragmenten, betreffende de Luiksche revolutie van het jaar 1780. De het *Quetelet*, algemeen secretaris, gaf verslag van de werkzaamheden der klasse van letterkunde. De baron *de Stassart*, directeur van die klasse, deed hierop voorlezing van twee nieuwe fabelen. De baron *de Reiffenberg* ontwikkelde de verzoeken der wetenschap, de grondslagen van een ontwerp om eene verzameling te maken van de meest merkwaardige belgische schrijvers, en voorts werd een verslag gelezen van den heer *Roules* over de oude hoofdkerken (*basiliques*). Daarna werd aan den heer *Gustave Guillaume*, van Bergen, in Henegouwen, kapitein in het regiment d'élite, te Brussel garnisoen houdende, een prijs van aanmoediging overhandigd, wegens zijne *Geschiedenis van de militaire organisatie in België sedert Karel den Stoute, zoo in tijden van vrede als in tijden van oorlog, tot aan Karel V.* Eene gouden medaille is aan den heer *Zesterman*, van Leipzig, en eene medaille van eer aan den heer *Tindemans*, van Brussel, toegewezen wegens hunne gedeektschriften, ten onderwerp hebbende het grondig onderzoek naar den oorsprong en bestemming van de gebouwen der romenische en grieksche oudheid, *basiliques* gehoeven, en de duidelijke aanwijzing hoe de heidensche *basilica* tot eene christenkerk geworden is. De beantwoording van de gevraagde *Geschiedenis der belasting in België sedert de oudste tijden tot den franschen inval* heeft geene stof tot bekrooning opgeleverd.

— »De Kamer der Represantanten heeft gisteren, op voorstel van den minister *de Theux*, bepaald, dat de afdelingen met aanstaanden diensdag zullen vergaderen tot onderzoek van het wets ontwerp over het middelbaar onderwijs. Daarna is de behandeling van het budget van binnenlandsche zaken voortgezet, en te half vier ure, op den 15den mei (vrijdag) te twee ure verdaagd.

— »De gemeenteraad van Brussel heeft, op het verzoek van de sociëteit *de Alliance* alhier, om een lokaal tot het houden van het voorgesteld liberaal congres, tot dat einde de groote zaal van het stadhuis, de *salle gothique* genaamd, ter beschikking der sociëteit gesteld. Bij voortdoring wordt berigt ontvangen van de beooring van afgevaardigden tot het bedoelde congres door gelijksortige afschoon veelal anders genoemde, burgervereëningingen, op andere plaatsen bestaande, of aldaar, gelijk te Ath, Mons, Grammont en Leuven, (de laatste insgelijks met den naam van de *Alliance*.) nieuwelings opgericht.

Binnenlandseke berigten.

Amsterdam, 16 mei. Thans zijn aan 's rijks agenten muntbiljetten ter uitgifte toegezonden. Die van f5 zijn rood, van f10 koffijkleurig, van f100 blaauw, en die van f500 olifkleurig. Behalve den naam van den minister van *Hall*, bevatten zij twee geschrevene handteekeningen, benevens een watermerk van 's rijks mont; de som, die zij voorstellen, staat er acht malen op uitgedrukt.

— Onder dagteekening van den 5den dezer, wordt uit Petersburg gemeld, dat, ten gevolge van eene op aandrang der nederlandsche regering genomene nadere russisch keizerlijke beschikking, de verhooging van 50 ten hunderd, op de inkomende rechten, vastgesteld bij de ukase van 19 juni/1 juli 1845, niet zal worden toegepast op de koopvaarderssche schepen, den 15/27 juli dezes aan de russische havenen komende, in de havens van het keizerrijk worden aangebragt.

Van deze beschikking is overtrikt kennis gegeven aan al de in russische havenen vestigde nederlandsche consuls, mitsgaders aan de nederlandsche gezanten bij de hoven van Berlijn en Hanover.

Gravenhage, 15 mei. Wat betreft het bezoek, door H. Britsche Majesteit aan de residentie te geven, kunnen wij op nieuw bevestigen, dat de hoop op dat bezoek levensdig blijft; dat er onderscheidene belangrijke vernieuwingen worden gemaakt aan het paleis van wijlen koning *Willem I*; dat de vollooiing van den bouw aan het paleis van Z. M. den koning met rassche schreden vordert, en dat bovendien allerlei voorbereidselen gemaakt worden om koningin *Victoria* luisterrijk te onthalen.

— Gisteren heeft de commissie van beheer over de wedrennen te Schoorlân, bestaande uit den heer burgemeester der residentie, jhr. mr. G. L. H. Hoofst, de heeren jhr. G. Graafland, E. H. baron Bengers van Warmenhuizen, C. D. Helderwerf en E. van der Oudermeulen; benevens de heeren leden van het

comité der sociëteit tot verbetering van het paarden-
ras, jhr. mr. D. T. Gevers van Endegeest, A. H.
baron Sloet van Oldruitenburg en mr. van Lemep, —
eene vergadering gehouden op het badhuis en eenige
voorloopige bepalingen vastgesteld voor den dag van
3 augustus e. k. op welken men weet, dat de wed-
rennen zullen gehouden worden. De commissie heeft
voorts het terrein van de renbaan in oogenschouw
genomen, en beschikkingen gemaakt aangaande de
plaatsing van tribunes en andere getimmeren, zoo
in als om de baan.

Gravenhage, 16 mei. Voor het provinciaal ge-
rechtshof in Zuid-Holland, Tweede Kamer, heeft he-
den gediend het hooger beroep, ingesteld zoowel door
den heer A. van Bevervoorde, schrijver en uitge-
ver van het weekblad *Asmodée*, als door het open-
baar ministerie, bij de arrondissementen-regtbank al-
hier, tegen een vonnis dier regtbank van den 19den
februarij jl., waarbij eerstgemelde is schuldig ver-
klaard aan het wanbedrijf van *laster*, begaan in
een gedrukt en verspreid geschrift, getiteld: *Un cha-
pitre d'un livre à faire, qui serait inutile: » Le
directeur du Journal de la Haye, cité à la barre
du tribunal de l'opinion publique*, en wel jegens
den heer mr. H. Box, directeur en eigenaar van dat
Journal, door aan dezen ten laste te leggen, zoo
als het vonnis niet ontkent, het onbetwist feit,
dat hij den beklagde bij den heer *Rochussen* heeft
belasterd, ten einde hem beklagde in het verderf
te storten. De beklagde van *Bevervoorde* is te dier
zake door de regtbank veroordeeld tot eene gevangenis-
straf van twee maanden, geldboete van f 25, ont-
zetting van de burgerregten voor den tijd van vijf
jaren in de kosten, op de publieke actie gevallen, en
aanrekening der kosten van het doen drukken en
aanplakken van het uitgesproken vonnis, mits dezelve
de f 150 niet te boven gaan.

De raadsheer mr. *Schmolck* heeft in deze een uit-
gebreid rapport uitgebragt. Hij doet daarbij uitko-
men, dat de regtbank den beklagde nopens één
punt heeft veroordeeld, doch hem op twee punten
der aanklagte heeft vrijgesproken, als: 1o, dat de
beklagde bepaaldelijk aan den klager, mr. H. Box,
zou hebben ten laste gelegd, dat door hem of door
zijn toedoen, redevoeringen tegen de oppositie
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in
het *Journal de la Haye* worden vervalscht; en
2o, dat, door zijn toedoen, het *feuilleton* in gezegd
Journal doorgaans nadruk zoude zijn.

De appellat van *Bevervoorde* erkent aan het hof,
de schrijver en uitgever van het bedoelde geschrift te
zijn geweest. Hij verklaart het aan den heer *Box*
te hebben toegezonden. De noodzakelijkheid, om
zich in het openbaar te verdedigen, wegens de be-
trekkingen, die hij vroeger met het *Journal de la
Haye* had onderhandeld, moet dan voor een grond
tot het samenstellen van dat geschrift uitge-
maakt.

De heer mr. *Blussé*, verdediger van den beklag-
de, nu appellat, heeft in eene uitgebreide rede die
verdediging voorgedragen. In den aanvang daarvan
heeft hij te kennen gegeven, dat hij zulks zou doen
in die taal, in die houding en op dien toon, die hij
voor de belangen van zijnen client nuttig en noodza-
kelijk zou oordeelen. Hij weidt uit over de heiligheid
en onschendbaarheid van het regt van verdediging,
welk regt grootsch is en waarvan de grenzen zeer
uitgebreid zijn. Handhaving van dat regt heeft hij
zich tot onwrikbare regel gesteld. Rond en open
zal hij voor zijn gevoelen uitkomen, de verdediging
voordragen, zonder noch nu, noch later, iemand of
iets te ontzien. Hij betoogt voorts, dat, in zake van
laster, de verdediger als van zelve komt op den stand,
de fortuin en de betrekkingen van dezen. Zelfs de
regter is, naar de wet, verplicht, daarop te letten, om-
dat de hoegrootheid der op te leggen straf daarvan
kan afhangen. Hij legt aan het hof de verklaring af,
dat hij, als advokaat voor hetzelfde pleitende, zich
door geene belediging, van wien ook, bereikbaar acht,
voor hetzelfde doen en zeggen zal wat hij, ter
vervulling van zijnen plichten, raadzaam acht. —
Pleiters in het algemeen erkennen tot de behandeling der
zaak zelf en heeft zijne rede in drie gedeeltes
gesplitst. In het eerste heeft hij het vonnis a quo be-
streden. In het algemeen heeft hij opgemerkt, dat
de schrijver van den *Asmodée*, een blad, aan den
voortuitgang gewijd, gemeend heeft, zich in het geïn-
termineerde geschrift te moeten verdedigen tegen de
blaam, die op hem rustte; dat hij geattacheerd ge-
weest is aan een blad, dat zestien jaren lang
gegrondigd is, door vreemdelingen is geschreven;
uit de staatskas wordt bezoldigd en door opvolgen-
de bewindslieden werd gebezigd. Zich deswege te
verantwoorden was het doel van het geschrift en
daardoor is de appellat gekomen tot de beoordee-
ling van den persoon, die de spil van het *Journal*
is. Eene aandachtige lezing van het geschrift zal,
maar hij vertrouwt, het hof van de gegrondheid de-
zer opmerking overtuigen. Intusschen zal de aan-
dachtige lezing daarvan, in vergelijking met het werk
van *Libry-Bagnano*, hetwelk pleiter aan de regtbank
heeft overgelegd, dat doel nog beter doen uitkomen,
aan aantoonen, dat hier geen *animus injuriandi* be-
staat. In dat werk trachtte men uit wraak of uit
haat den klager openlijk te doen kennen. Hier, ech-
ter, was het slechts verontschuldiging van eigen ge-
drag, die tot het schrijven der brochure aanleiding
gaf. Pleiter betoogt voorts: 1o, dat de regter ultra

petita is gegaan; want op de woorden, waarop de
veroordeeling werd uitgesproken, werd geene ver-
oordeeling gevraagd; 2o, dat daar, waarop de ver-
oordeeling werd uitgesproken, geene veroordeeling
volgen kan, omdat hier niet een *fait précis*, eene
bepaalde en omschrevene daad, zoo als artikel 367
van het Wetboek van Strafrecht wil, aan den klager
wordt ten laste gelegd. Volgens de brochure zou de
klager kwaad van den beklagde bij den heer *Rochussen*
zijn gaan zeggen, maar waarin dat kwaad
bestond, wordt niet opgegeven. De klager heeft dus
woorden gebezigd en dit stelt geen bepaald feit dar.
Het kwaad, dat hij zou gesproken hebben, is niet be-
paald en niet bestemd opgegeven. De woorden, die hij
tot den heer *Rochussen* mogt gerigt hebben, kunnen
welligt ook niet uitgesproken zijn met de bedoeling,
om kwaad te stichten. Er was toch tusschen den heer
Rochussen en den klager onderhandeld over de plaat-
sing van den appellat en niets was alzoo natuur-
lijker, dan dat de heer *Box*, aan eerstgemelden de
redenen opgaf, waarom hij den appellat meende te
moeten verwijderen. Zulk een gesprek is geen *las-
ter*, en onverschillig is, hoe de appellat die wor-
den mogt hebben opgevat of genoemd. Waar zou het
heen, indien men allen, die kwaad spreken, voor *las-
ter* zou willen vervolgen? Dit immers magten er wel
nieuwe gevangenis worden opgericht. In de tweede
plaats heeft de pleiter bestreden het incidenteel appel,
en op nieuw ontwikkeld, dat de klager niet wordt
gelasterd door aan het *Journal de la Haye* ten laste
te leggen, dat het de redevoeringen van de leden der
Tweede Kamer vervalscht en dat hetzelfde zich aan het
wanbedrijf van nadruk schuldig maakt. Ten derde
heeft pleiter de ongegrondheid der civiele vordering
aangevoerd en gemeend, dat deze in allen gevalle be-
hoort te worden ontegd. Hij vertrouwt op de vrij-
spraak van den appellat, zijne overtuiging daarvan
steunt op de wet.

De advokaat generaal mr. *Gefken* heeft de gegrond-
heid van het gewzen vonnis in alle opzichten betoogd
en alzoo gerequireerd, dat hetzelfde zal worden be-
vestigd en de beide ingestelde appellen zullen worden
vernietigd. Hem kwam het voor, dat hier wel degelij-
k eene te-last-legging had plaats gevonden, die in de
termen van artikel 367 van het Strafwetboek valt;
dat hier wel degelijk een *fait précis* wordt geïmpu-
teerd, en dat, indien de bepaald omschrevene daad
werkelijk had bestaan, zij den klager aan den haat
en de verachting zijner medeburgers zoude hebben
blootgesteld. De twee overige punten van aanklagte
zijn ongegrond, omdat, al mogen zij ook tegen den
klager gemunt zijn, die verwijten, in den zin der
wet, niet regstreeks tegen hem zijn gerigt.

De heer mr. *van Gigh*, verdediger van de ge-
voegde en beledigde partij, geeft zijn diep leedwe-
zen te kennen, dat de voorgedragene verdediging
voor den appellat hem niet veroorlooft, zich eenvou-
dig tot de regstreeks te bepalen. Naar zijne meening
heeft men de grenzen der gematigdheid daarbij uit
het oog verloren. Men heeft daadzaken en omstan-
digheden opgegeven, waardoor men noodeloos den
klager moest grieven. Ook hij is sedert 30 jaren
lid der balie. Ook hij weet hare regten te handha-
ven en te doen eerbiedigen. Doch vo te houden eene
verdediging op dergelijke wijze, als dit geschied is,
dat is misbruik maken van zijne positie, van den
staud van advokaat. Hij wil geene *apologie* van den
klager maken; zij komt niet te pas en hij behoeft
haar niet. Van zijne jeugd af was hij gehoor en
getrouw aan het staatkundig beginsel, dat hij voor-
staat; en was hij toegedaan aan de dynastie, die ons
regeert. Met ijver behartigde hij de belangen van
een blad, dat dienen moet, om den kwaden dunk,
die maar al te zeer in den vreemde omtrent Neder-
land bestaat, weg te nemen. Daar, waar zelfs Neder-
landers medewerken, om dien dunk te versterken,
mag er wel een Nederlander optreden, tot handha-
ving onzer eer, van ons aanzien en van onze regten.
Wat ook sommigen mogen schrijven over de slaphuid
der Nederlanders, daar, waar het geldt de eer en het
krediet van den dierbaren geboortegrond, daar klopt
het hart van menigen Nederlander nog warm. De
klager moge uit walgunst of wrok verguid en be-
leedigd worden, doch hij geniet daarentegen de ach-
ting en het vertrouwen van mannen, die verre boven
zijne beoordeelaars en veroordeelaars zijn verheven.
Pleiter zal zich ook geene *diatribe* tegen den be-
klagde veroorloven. Hij wil de positie van den man
en vader niet verzwagen, voor wien de deuren van
den kerker, naar zijn begrip, openstaan, hoezeer
hij zelf oorzaak is van het leed, dat hem treffen zal.
Als mensch betreurt hij het echter innig, dat de ap-
pellat de gaven, die hij heeft en die niemand hem
zal ontfangen, zoo jammerlijk misbruikt. Beter aan-
gewend, zou hij daardoor een nuttig lid der maats-
chappij hebben kunnen worden. — Pleiter is vervol-
gens overgegaan tot eene ondersteuning der ingezon-
dene aanklagte en alzoo tot verdediging van het ge-
wezen vonnis: uit een juridiek oogpunt meent hij
ook de gegrondheid des twee doof de regtbank af-
gewezen punten van aanklagte te moeten ontwikke-
len. Onder anderen zegt hij, dat, indien de klager
tot zoodanige daad is staat overgegaan, als waarvan
de appellat hem beticht, de algemeene haat en
verachting hem zouden moeten treffen; niemand zou
hem vriendschappelijk de hand meer kunnen geven,
eene beker mel hem kunnen ledigen; geen eerlijk man
zou hem den groet meer waardig achten: hij zou
ijn de verachtelijkste van alle verachtelijken. Plei-

ter toont voorts aan, dat de appellat, door zijne
veranderlijkheid en ongestadigheid, zelf de oorzaak
is, dat hij geen vastere positie bij het *Journal* of
elders heeft verkregen. Hij doet vervolgens uitko-
men, dat de beklagde eerst korteling de man van
voortuitgang moet zijn geworden. Immers, hij heeft
zelf in eersten aanleg erkend, de verantwoordelijk-
heid op zich genomen te hebben van twee brochures
die in het stelsel van behoud vervaardigd zijn. De
eene is getiteld: *Drie vragen aan mr. Dirk Donker
Curtius*, en de tweede: *Zendbrief van Ahasuerus, ge-
woonlijk genaamd de Joodsche wandelaar, aan het
Nederlandsche volk*. Al verder komt pleiter op tegen
de aanhaling door zijnen ambtgenoot van het schan-
delijke schotschrift van eenen *Libry Bagnano*, tegen
den klager gerigt. Dat was onbehoorlijk; dat was
eene noodeloze grief, den klager toegebracht. In
eersten aanleg kon men meenen, tot verdediging van
dat werk gebruik te moeten maken. Sedert weet
men, dat de klager een offer gebragt en voldaan
heeft aan het verlangen van hooggeplaatste personen,
om dat geschrift niet te vervolgen. Het is schandelijk,
dat men in hooger beroep daarop is teruggekomen. Die *Li-
bry* is een paar malen gebrandmerkt. Had de klager in
der tijd hem gevraagd, welken weg hij ten aanzien van
dat werk van eenen bandiet moest inslaan, dan zou hij
hem geantwoord hebben, dat het beneden eenen man,
die achting voor zich zelve gevoelt, is, om van zulk
eene boosdoener eenige vergoeding te vragen. En juist
omdat men den appellat niet op gelijke lijn met *Libry*
plaatsen wil, heeft men zijn geschrift niet onvervolgd
gemeend te moeten laten. Pleiter zegt, dat de zacht-
moedigheid des klagers, zoo lang beloofd, ten gevolge
heeft gehad, dat men elk oogenblik stoeter in zijne
taal geworden is, en dat hem alzoov ten slotte niets an-
ders overbleef, dan zich-zelfen regt te verschaffen of
dat van den regter te vragen. Uit eene aanhaling van
den *Asmodée*, van 12 oktober 1845, ontleent pleiter
ook het bewijs, dat de appellat met het boosaardig
doel geschreven heeft, om den klager te hoonen, te
krenken en te lasteren. Dat doel zal aan het hof,
bij de lezing der geïncrimineerde brochure, duidelijk
blijken. — Ten slotte heeft pleiter de gegrondheid der
civiele vordering aangevoerd en geconcludeerd tot be-
vestiging van het gestagen vonnis.

De heer mr. *Blussé* heeft zoowel het openbaar mi-
nisterie, als den vorigen pleiter beantwoord. Indien
hij van zijne positie misbruik gemaakt mogt hebben,
dan twijfelt hij er niet aan, of zijn ambtgenoot zal,
als lid van den raad van toezigt over de orde der
advokaten, ook daar voor zijn gevoelen darven uitko-
men. Het antwoord van dat collegie wacht hij met
gerustheid af. Inmiddels strekt het hem tot voldoening,
dat de voorzitter van de regtbank en die van
het hof, aan wie de politie der teregtstelling is opge-
dragen, geen blijk hebben gegeven, dat hij zijne
roeping zou hebben miskend.

De heer mr. *van Gigh* beantwoordt den laatsten
pleiter. Hij houdt zich ten volle overtuigt, dat zijn
ambtgenoot, in zijne verdediging, door geene andere
bedoeling werd geleid, dan om eene zaak te verdedi-
gen, die hij uit overtuiging op zich genomen heeft,
en dat hij, met de beste trouw der wereld, in een
eenmaal opgevat verkeerd gevoelen blijft vasthouden.

Het is verre van den pleiter als bestuider van
zijnen ambtgenoot bij den raad van toezigt te willen
optreden. Zijne bedoeling was alleen, te doen uitko-
men, dat de pleiter voor den appellat buiten nood-
zakelijkheid den klager heeft gegriefd. Het werk
van *Libry* was vreemd aan het proces. Smarte-
lijke herinneringen op te wekken was noodeloos en
onkiesch, vooral nadat men in eerste instantie had
vernomen, waarom de klager dat schandschrift on-
vervolgd gelaten heeft. Gaarne wil hij openlijk aan
zijnen ambtgenoot te kennen geven, dat hij onbe-
paalde achting voor zijne talenten koestert; dat hij
ze weet te apprecieeren, maar verbergen kan hij het
niet, dat het hem voorkomt, dat pleiter in zijne
verdediging te ver gegaan is, en dat wel uit de over-
tuiging, die bij hem bestond. Hij zal aan de beoel-
dingen van zijnen ambtgenoot niet in het minste to-
kort doen. Evenmin heeft hij bedoeling gehad, den
appellat te bezwaren of in een ongeoorloofde
te stellen. Hij meent deze zaak met behoedzaamheid
te hebben behandeld.

Het hof heeft de uitspraak in deze zaak bepaald
op heden over acht dagen.

Rotterdam, 16 mei. Een waarschuwend voorbeeld
voor gevangenen leverde dezer dagen het lot op van
den beruchte *Stupers*, die ontangs te 's Hertogen-
bosch de schavotsstraf onderging. Hij was gedetineerd
in het tuchthuis te Woerden, waaruit hij met drie of vier
makkers trachtte te ontvlugten; maar hij werd ont-
dekt; de schildwacht riep hem toe om terug te kee-
ren of te blijven staan; hij gehoorzaamde aan geen
dier beide bevelen, zodat hij, door het daarop ge-
volgd schot, doodlijk gekwetst werd.

Zwolle, 16 mei. Wij vernemen, dat er dagelijks
bovenlanders afkomen om hunnen arbeid tegen den
prijs, dien zij vroeger gewoen waren, en dat zonder
eenige verhooging, in de teenen te hervatten. Men
ten gevolge hebben wij het verdriet van Nederlan-
ders, bijzonderlijk in de omtrekken van Amersfoort
en Nijkerk, die zich in de hoop van aan de Duitse
vaart werk te zullen vinden, derwaarts bevestigd heb-
den, mistroosig door onze stad terug te kee-
ren. — De Hanoversche arbeiders schijnen dat
voornamelijk bedoeld te hebben om het Hanoversche
vermeerdering hunner verdiensten te bekomen, en

zich, nu zulks mislukt is, met het vroegere loon te zullen tevreden stellen.

— Te Wierden heeft men sedert onze laatste berichten geene nieuwe sterfgevallen te betreuren, doch de ziekte blijft zich steeds verder uitbreiden.

Stemmen des volks.

Indische uitzetting en grondwets-herziening.

II.

Protestanten verblijden zich innerlijk zeer, en dat, zonder de zaak na te gaan, maar alleen, omdat het een bisschop en priesters zijn, dien het feit te beurt gevallen is. Dit is eene verheugenis, even ongepast, even laf, even dwaas als de ergernis van roomschen, die ook de kwestie voorbij, en alleen hunnen priester, hunnen bisschop zien, dien zij zoo heilig, zoo onschendbaar rekenden, dat zij niet gelijk met ieder ander waren voor de wet, noch dat iemand ze aan sou durven. Van beide soort kan geene spraak wezen, zoodra het het begerdeelen der zaak geldt; dan alleen, als het om te bevestigen of te beschelden te doen is. Beiden zien slechts het uitwastel en vragen niet naar den grond, waaruit het kon voortkomen.

Er zijn ook protestanten, die zich verheugen, dat de gouverneur-generaal niet, zoo zij het heetten, voor geestelijke aanmatigheden geweken is. Hun instemmen met het gebeurde is geene blijdschap, omdat het een geestelijke eener andere gezindheid dan der kerk heeft getroffen, maar omdat zij in gemoede vermoenen, dat in het algemeen te veel voet aan de priesterpartij wordt ingewilligd en daarin gevaar voor eigen dienst zij gelegen, ofschoon, overigens, zij niets liever zouden wenschen dan volkomen gelijk, broederlijk nevens elkander te staan. — Deze verdiedigen de Rochussia- de met bijna dezelfde redenen als welke men hoort van oud-liberalen, die elken tik op geestelijke vingers, aan onverschillig welke dienst gewijd, alleen daarom reeds van harte toejuichen, omdat het geestelijke vingers waren; met gelijksoortige redenen als men vernest van koloniale despota, die het gebeurde goed vinden, niet alleen, omdat het is overeenkomstig het regeringsreglement, maar omdat de bedoelde bepaling gemaakt moest worden, zoo ze er nog niet was. Dezer aller (en daaronder zijn er van alle gezindten,) redeneringen zijn deze: het gouvernement moet baas blijven, vooral in de Oost; daar het allerminst kan een *imperium in imperio* dulden; die daar niet doet, wat men hem zegt, mocht er uit; men kan zich daar bovendien zoo niet binden, en zoo alles in de puntjes doen als hier, enz. enz.

Zoodra de zaken goed gaan, schijnen die redenen allen goed en mooi, en niet zonder zeker niterlijk van kracht te wezen. Maar daarmee is de zaak niet afgedaan. De heer enoort en de zijnen zijn wel uit de Oost, maar niet uit de wereld gezet. Zij komen dus eerst na de zaak terug. Dan zal de zaak eerst recht van belang worden; want de uitzettingen zullen zich beklagen, en, uit hun oogpunt bezien, kunnen zij niets doen, daar zij meer gelijk in hebben, dan in klage over onrechtvaardige en geweldige daden, die aan hen begaan zijn. Zullen zij dus niet al het mogelijke doen om weder met glans naar de Oost te komen? Zal, bovendien, deze gelegenheid voorbijaan, zonder poging om te verkrijgen, dat herhaling van dergelijke gedwongen repatriëren voortaan onmogelijk zij? — En dan? Is er iets gemakkelijker te schikken dan dit? — Openlijk kan het feit niet worden afgekeurd; de heer enoort kan binnenskamers hier te lande alle mogelijke verzekeringen geven van het welzijn der koloniën bij uitnemendheid en naar alle krachten te zullen behartigen; aan het indische gouvernement kan dit worden overgebragt, en daarop, eenigen tijd daarna, de heer enoort met ander, of met hetzelfde, gezelschap weder naar de Oost gaan, gerust, dat hij goed zal worden ontvangen, en door den gouverneur-generaal zelfs met veel statie zal worden te dineren gepraagd: — deze geheele schikking kan worden besleut door een klein geheim arikelletje, waarin van de bepaling in het regeringsreglement omtrent de magt tot uitzetting eene sterve uitzetting wordt gemaakt ten behoeve der roomsche geestelijkheid. Dit behoort dan wel niet in de Staats-Commissie te komen, en men zal ook niet verlangen, dat het worde rondgehaand. Die schikking zalve is genoeg. En het politieke swaard, waar men in de Oost mede ontburgert, zal dan ieder ander voortaan immers boven het hoofd blijven hangen, behalve boven het hoofd van die geestelijkheid, waartegen men nu meent, dat het zoo laag is aangewend.

En waar blijft men dan met dat *imperium in imperio*, dat niet geduld kan worden, en al die fraaie redeneringen meer?

Ja, maar die schikking verzint gij, bestaat niet! — Het is zoo, het is slechts een louter verzinsel; maar, eilieve! noem mij den man, die, ons gouvernement, onze tegenwoordige omstandigheden kennende, zou durven beweren, dat het verzinsel niet eens waarheid zou kunnen worden en wij zullen uittrekken om dien wonderman te zien.

Het gevaar is mogelijk, die mogelijkheid is uw eigen werk.

Waarom kan de bepaling bestaan in het regeringsreglement? Omdat men zegt, dat de grondwet den koning tot onbepaalden gebieder van de koloniën ge-

maakt heeft. Waarom kan die bepaling uit het reglement geligt worden en vernietigd voor de roomsche geestelijkheid alleen, of voor wien men ook uitzonderen wil? Omdat men zegt, dat de grondwet den koning volle magt gegeven heeft over de koloniën. Daarom kan die door u als zoo heilzaam geromeede bepaling van het reglement weder even willekeurig worden weggenomen door dezelfde hand, die ze nederzette, zonder naar Staten-Generaal, zonder naar iemands toestemming te vragen.

Indien het nu anders ware, indien de grondwet duidelijk bepaalde, dat de vertegenwoordiging mede te spreken had in de oostersche zaken, in de zaken waaraan het land hangt; indien men zich niet liet afschepen met de eer, met de gewichtige bezigheid, dat een paar leden der Kamer de rekeningen mogen hebben, om te zien, of zij goed opgetrokken zijn; indien de grondwet herzien was; indien het regeringsreglement het werk van de welgevende magt was geworden, dan was er geen gevaar voor verkeerde schikkingen te duchten geweest.

Want dan was het reglement wet; dan was er geen gevaar, dat die wet bij besluit voor een deel zou worden buiten werking gezet; dan kon het gouvernement zich op de wet beroepen, die het niet alleen kon veranderen; of de magt, zoo de regering het vergat. Dan, zoo gij meent, dat de magt tot uitzetting in het reglement moet vervat wezen, of, anders, regeren in de koloniën denkbaar is, dan staat die heilzame bepaling pakkvast, en gij zoudt niet behoeven bevreesd te zijn, dat uw juichen van heden morgen in geklaag kan veranderen zijn.

En waarover moet gij dan klagen? Over u-zelven en over uwe eigene verblindheid, dat gij meent, dat medewerking der vertegenwoordiging in de koloniale zaken ondergang en ramp zou wezen; dat gij nu, nu het er op aankomt, eerst tot de overtuiging komt, dat het bestendigheid der bepalingen, welke gij heilzaam oordeelt voor de koloniën, medewerking der welgevende magt noodig kan zijn; dat gij, nu gij angstig rondziet naar eenen waarborg voor het blijven gelden dier bepaling voor allen en voor hare ongekreukte toepassing op allen, nu bespeurt, dat gij den eenig mogelijken waarborg als kinderlijke belemmering en vertragende inmenging beschouwd hebt; dat gij niet bedacht hebt, dat, wat slagboomen moet doorgaan om te komen, niet kan teruggaan, zonder dat diezelfde slagboomen de vaart sniten.

Nu laat gij dus klagen, dat de grondwet niet herzien is, dat gij haar niet bevoord hebt. Doch laat ten minste uwe klacht u zans tot onrecht brengen.

Advertentien.

Vijftig-jarige Huwelijks-vereeninging.

Met christelijke dankbaarheid en tot groote vreugde van 13 Kinderen en Behuwd-Kinderen en 27 Klein-Kinderen, welke alle dien zeldzaam dag beleven, mogten wij heden het zeldzaam voorrecht genieten het feest onzer Vijftigjarige Echtverbinding te vieren.

DIRK HEIJNING

en **HENDRIENA OCKERSE.**
Amstelo, den 15den Mei 1846.

Heden beviel van eenen zoon, **J. KNIP-HORST**, geliefde echtgenoot van

ARNHEM, den 16den Mei 1846. **Mr. F. FEITH.**

ARNHEM, den 18den Mei 1846. — Gisteren beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen Zoon **A. F. C. HALGWIJN**, geliefde Echtgenoot van

J. L. DEJ DOETER.

NEDERLANDSCHE

Rijn-Spoorweg-Maatschappij.

Het Hoofdbestuur heeft bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat te rekenen van den 15den Mei aanstaande, het Station te Driebergen, zal zijn ingerigt tot het ontvagen van **KOOPMANSGEREDEREN**, welke men over den Rijn-Spoorweg zoude wenschen te doen vervoeren.
Amsterdam, den 13den Mei 1846.

Het Hoofdbestuur der Nederlandsche Rijn-Spoorweg-Maatschappij.

J. ENTROVEN,

President.

Ter rednantie van het hoofdbestuur.

J. C. 's JACOB

Secretaris.

De Notaris **Mr. J. B. NIJHOFF**, maakt bekend, dat de inzet van het *Huis de Halve Maan*, in de Oeverstraat, te Arnhem met **WONINGEN** en **STAL** daar achter, (welk, op eenen gunstigen stand in de nabijheid van 2 Hótel, gelegen groot vierkant blok voor alle **NERING** en **INDRIJF** zeer geschikt is), heeft plaats gehad als volgt:

- 1o. Perceel f 2744 Massa f 3211.
- 2o. Perceel » 360

- 3o. Perceel » 210
- 4o. Perceel » 260 Massa » 951.
- 5o. Perceel » 220
- 6o. Perceel » 1085.

Generale massa . . . . . » 5919.
De toeslag, blijft bepaald op den 30sten dezer in het *Hôtel het Hof van Holland*, te *Arnhem*, des avonds ten 7 uur, wanneer tevens zal worden geveid eene **ZITPLAATS** in de Nieuwe Kerk aldaar.

De Erven wijlen den Heer Ontvanger **BEKKING** zullen, op den 3den Junij 1846, bij inzate, en op den 17den Junij 1846, bij toeslag, beide dagen des morgens om 10 uur, ten huize van **A. GRUTTERINK**, te *Varsseveld* (Provincie *Gelderland*), publiek veilen en finaal verkoopen:
1o. Een **HEERENHUIS**, **ERVE** en **HOF**, staande op den besten stand in het aanzienlijk Dorp *Varsseveld*, bevattende onderscheiden behangen en geplafondeerde **BENEDEN-** en **BOVENKAMERS**, **KEUKEN**, **KELDER**, **WELWATERSPOMP** en verdere **GEMAKKEN**.
2o. Een **HOF** of **TUIN** aldaar.
Zijnde inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP**.
Nader inlichting kan men verkrijgen bij den Notaris **van ZUIJDAM**, te *Terborg*. — *Briefven franco*.

NEDERLANDSCHE ALGEMEENE LEVENSV-VERZEKERING-COMPAGNIE.

De Directie adverteert;
1o. Dat, te rekenen van den 1sten Mei eertkomende en conform Artikel 13 der Statuten, de **BALANCE** der Compagnie, gesloten op ultimo December 1845, voor ieder der Aandelhouders zal ter visie liggen ten hareu Kantore, op de *Kloveniersburgwal en hoek van het Rusland*, No. 99, van des voormiddags 10 tot des namiddags 1 uur, uitgezonderd Zonen Feestdagen.
2o. Dat, ten gevolge van gerezene geschillen met het meerendeel der Aandelhouders over het aangevraagd fournissement, voorspand niet kunnen worden ontvangen de op 1o. Mei 1846 vervallen zes maanden van de **LIJFRENTEN**, met die Compagnie gecontracteerd, zoo mede de vaste intressen en uitdeelingen van al de klassen der **ONDERLING OP-LOOPENDE LIJFRENTEN**; zullende nader worden bekend gemaakt, wanneer een en ander zal worden voldaan.

Amsterdam, den 28sten April 1846.
Namens de Directie voornoemd:
A. E. KROOK VAN HARPEN,

TE KOOP

Men gebruikte **HEISLANDAUER**, annex twee **KOFFERS**, en **VAZEN**, en een moderne **BRISCA**, geheel nieuw en een een weinig gebruikte ligte **MANDEN-WAGEN**, voor zes personen; — Te bevragen bij **C. VAN DER SPEK**, Mr. Zadelmaker te *Arnhem*.

De Ondergetekende maakt hier te dezer bekend, dat hij een aanzienlijk assortiment van de beste **PIANO-FORTES** van **ERARD** te *Parijs* ontvangen heeft, welke **TE KOOP** of **IN HUUR** bij hem te bekomen zijn, alsmede ingevulde sea Octaafs **PIANO'S** van f60 en tot hoogere prijzen
Arnhem, den 18den Mei 1846.
W. STRAATMAN,
Pianomaker en stemmer, ook bij *Abonnement*, Oeverstraat, Wijk B., No. 29.

RIJN- en IJSSSEL-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienstregeling voor de *Stoomboot*, *Dusseldorp*, *Van Arnhem*, *Dingsdag* en *Donderdag*, des morgens om 4 uur, in correspondentie met den eersten Spoortrein van *Amsterdam*.
Van *Keulen* naar *Dusseldorp*, *Arnhem* en *Arnhem*: elken Zondag, *Arnhem* en *Vrijdag*, des avonds om 8 uur, in correspondentie met de Spoortreinen naar *Utrecht*, *Amsterdam*, *Haarlem*, *Leiden* en 's *Gravenhage*.
Van *Arnhem* naar *Zutphen*, *Deventer*, *Zwolle* en *Kampen*: elken Maandag, *Woensdag* en *Zaterdag*, des morgens om 11 uur, na de aankomst van den Spoortrein van *Amsterdam*.
Van *Kampen* naar *Deventer*, *Zutphen*, *Doosborgh* en *Arnhem*: elken Zondag, *Dingsdag* en *Donderdag*, des morgens om 4 uur, in correspondentie met de spoortreinen naar *Utrecht*, *Amsterdam*, *Haarlem*, *Leiden* en 's *Gravenhage*.

Waterhoogte te Arnhem.
Den 18 Mei 3 El 6 Palm 5 Duim: gew. 65 gev. 0 D.
Te Arnhem, bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker.